

«Bella gerant alii»

Carles Pérez-Desoy i Fages

DIPLOMÀTIC

S'ha especulat molt sobre la possibilitat d'un atac xinès a Taiwan, esperonat per la invasió russa d'Ucraïna. El prestigiós *thinktank* nord-americà Centre for Strategic & International Studies (CSIS) ha fet públic un estudi amb els resultats d'un exercici virtual d'invasió a Taiwan amb vint-i-quatre escenaris; el resultat de la majoria dels quals, per cert, ha estat la derrota xinesa, això sí, amb pèrdues materials i humanes elevadíssimes pels EUA, grans danys per a la economia i la seva posició com a líder global.

L'analista **Alberto Ballesteros** assenya-la que, des del triomf de la revolució comunista, l'any 1949, la política exterior xinesa ha estat marcada per dos objectius clars: la recuperació de territoris que consideren seus i l'assoliment de l'estatus de gran potència internacional que, d'acord amb la seva història, consideren que els correspon.

Certament, la Xina és força lluny de les idees pacifistes. Però el recurs a la via militar com a mecanisme de solució de les diferències amb altres estats –deixem a banda l'àmbit domèstic– ha estat, com veurem, excepcional. Ni tan sols a l'època de **Mao**, caracteritzada per un bel·licisme retòric inflammat. Només cal comparar amb l'historial bel·lic d'altres potències com els EUA o Rússia –i abans l'URSS– en els mateixos anys. N'hi ha prou esmentant Vietnam o Afganistan per copsar-ne la diferència.

En els gairebé tres quarts de segle de vida de la República Popular de la Xina, les intervencions militars exteriors es compten amb els dits d'una mà. Va pren-

dre part directament a la guerra de Corea, certament, però no a la del Vietnam, on, malgrat la retòrica bel·licista, el suport a Hanoi mai va passar de l'ajut logístic i diplomàtic.

Els únics episodis bèl·lics fora de les seves fronteres han estat l'important però breu –vint-i-set dies– atac a Vietnam el 1979, en resposta a la invasió de Cambodja pels vietnamites, per tal de foragitar el sanguinari règim de **Pol Pot**, que era aliat dels xinesos. «La criatura ha sortit entremaliada, i ha arribat el moment d'estovar-la», va dir **Deng Xiaoping** al president **Carter** en la seva visita als EUA, anticipant l'acció punitiva contra Vietnam. La resta han estat episòdiques disputes fronteres amb veïns com l'URSS, l'Índia i el Pakistan.

De fet, des de l'arribada de Deng Xiaoping al poder l'any 1979, aquesta opció per la via diplomàtica davant la via militar es reforça amb l'anomenada «doctrina del desenvolupament pacífic».

És amb aquesta estratègia que Beijing va acordar amb Londres la restitució de Hong Kong. Fins i tot quan, després de la Revolució dels clavells, Portugal va oferir la retrocessió de Macau, Beijing, per a sorpresa dels revolucionaris portuguesos, va dir que, de moment, era millor deixar les coses com estaven.

Es va dissenyar la política «un país dos sistemes» formalment pensada per a Hong Kong, però amb el veritable objectiu d'oferir a Taiwan una alternativa diplomàtica a l'annexió militar, que matisava decidivament el principi «una sola Xina» encunyada per Mao.

Aquesta consistent política per part de

Beijing connecta bé amb una tradició antiga que podem remuntar molt lluny. La Gran Muralla –purament defensiva– expressa ja aquesta pulsio de l'antic Imperi del Centre. Cal recordar que la Xina va mantenir el seu territori unificat des de l'any 211 aC fins a l'arribada de les potències colonials al s. XIX.

Certament, com ja s'ha dit, la preferència pels mitjans diplomàtics no vol dir exactament la militància en el pacifisme ghandià. La diplomàcia pot incloure el recurs a mesures de pressió i retorsió. I, de fet, l'amenaça de l'ús de la força –acompanyada d'un reforçament de les capacitats militars– ha estat recurrent en conflictes com el de les disputes territorials amb els estats veïns al Mar del sud de la Xina.

Però si des d'aquest punt de vista la política exterior xinesa ha canviat poc, en altres coses sí que ha canviat; i força. Amb Mao al timó, la Xina era un país dirigit per polítics i, secundàriament, per militars. Ara, els qui manen són enginyers. Només cal veure les fotos i comparar. On abans s'hi veien «vestits Mao» i uniformes militars, des del temps de **Jiang Zemin**, el successor cooptat per Deng Xiaoping, hi veiem els vestits foscos, corbates i camises blanques dels enginyers que ara manen a Zhongnanhai, el *sancta sanctorum* del poder xinès al costat de la Ciutat Prohibida.

Els enginyers, com és conegut, es caracteritzen, entre altres coses, per planificar. I això és que estan fent els xinesos fa temps. A poc a poc, Beijing ha anat desenvolupant una política exterior i comercial amb trets ben definits, basada en la cooperació i el crèdit amb l'Àfrica i l'Amèrica Llatina, a canvi de comerç, el control de matèries primeres estratègiques, com les terres rares, i la inversió en infraestructures, principalment de transport. La nova ruta de la seda o la xarxa de ports xinesos a l'Indo-Pacífic anomenada «el Collar de perles» en són bons exemples.

Aquesta visió a llarg termini entronca també amb la tradició xinesa. És prou coneguda l'anècdota del primer ministre **Zhou Enlai** –fill d'una antiga nissaga de mandarins– que quan **Kissinger**, en la

seua històrica trobada l'any 1971, va demanar-li la seva opinió sobre la Revolució Francesa, va respondre: «No li sembla, senyor secretari d'Estat, que encara és una mica aviat per donar una opinió?»

Aquesta política, és clar, ha portat a encunyar altres mitjans de pressió i influència diplomàtica, no sempre altruistes. Així, hem llegit a la premsa acusacions –negades pels xinesos– d'infiltració econòmica; concessió de crèdits per lligar de peus i mans a l'Amèrica Llatina i l'Àfrica; adquisicions «polítiques» de deute sobirà, i, fins i tot, de bastir xarxes d'espies i *lobbistes* a Europa i els EUA.

És evident, per altra banda, que la participació en conflictes bèl·lics portaria a un increment de la despesa de defensa, en un país que té com a prioritat el comerç i el desenvolupament.

En certa manera, aquesta tendència de la política exterior xinesa recorda el conegut lema de la casa d'Habsburg: *Bella gerant alii, tu, felix Austria, nube!* És a dir, mentre altres fan la guerra, tu, Àustria feliç, et cases.

L'oblit d'aquest principi l'any 1914, que prioritzava la diplomàcia matrimonial davant el bel·licisme, va tenir conseqüències nefastes per a l'imperi austro-hongarès, que va desaparèixer després de la IGM.

En qualsevol cas, és un fet que la tensió a l'estret de Taiwan no ha parat de créixer, i que la invasió russa d'Ucraïna ha fet témer que pugui servir de precedent per a una acció similar de Beijing contra Taiwan. Fins a quin punt això pot significar un trencament amb la tradicional política xinesa? La forta personalitat del president **Xi Jinping** i el reforçament del seu lideratge poden ser prou per a canviar la tradicional política de contenció, i fer que una eventual escalada de la tensió porti a la invasió de l'illa? Hi ha analistes que pensen que un canvi tan important a la política exterior és difícil d'imaginar, ara que la Xina ha aconseguit esdevenir un actor principal. Les conseqüències d'una mudança d'aquesta magnitud en un continent com Àsia, que presenta la més gran concentració de potències atòmiques, podrien ser terribles per a tothom.

Cursa cap a la Inclusió

Josep Bécades

COORDINADOR DE PROJECTES. GRUP MIFAS.

El proper diumenge 19 de febrer, a les 11h, se celebrarà l'esperada segona edició de la cursa inclusiva de Santa Coloma de Farners. L'ajuntament de la capital de la Selva i la Fundació Mifas ens proposen una cursa original, divertida i oberta a tothom. Un circuit divertit i carregat d'obstacles molt originals especialment dissenyat per acollir tota la diversitat i garantir la participació de totes les persones, tinguin una discapacitat diagnosticada o no. Un espai pensat per a què tothom se'l faci seu, el gaudeixi i entre

totes superem el repte de la inclusió.

Serà una experiència carregada de significat que l'any passat ja va demostrar la seva capacitat transformadora amb l'èxit de participació i l'interès que va generar en diverses entitats. Així, enguany la Once seguirà com a col·laboradora, l'Institut de Santa Coloma de Farners s'hi sumarà i el consell comarcal de la Selva hi donarà el seu suport.

La proposta es basa en una cursa en forma de gimcana que convida a superar alguns obstacles com els que una persona amb discapacitat física, orgànica i/o senso-

rial es troba en la seva vida diària. Unes proves que, amb l'acompanyament de professionals de l'àmbit, seran encarades per uns participants diversos però tots compartint, de manera simbòlica, certs handicaps. Així, les persones que ja conviuen amb aquests handicaps jugaran amb avantatge en un entorn que, ara, els és favorable. Una manera divertida d'entendre que qui genera la discapacitat és l'entorn, que totes podem viure una situació de drets vulnerats i que la vida comunitària i la relació amb l'altre són font d'inclusió social. Una inclusió que, per ser, ha de trencar les normes des de fora dels estàndards (capacitistes, capitalistes, heteropatriarcal). Per tant, necessita espais de lleure i participació liderats per persones no estàndards que inspirin altres formes de ser i estar en el món. És a dir, un espai viscut amb llibertat i diversió, des de la diferència i la convivència que esdevingui el lloc de les persones que l'ocupen per generar una possibilitat real de transformació social.

La cursa avança cap a aquest repte final, la inclusió social. Un repte que planteja

molts obstacles que des de l'àmbit social i amb diferents paradigmes de referència s'aborden amb conceptes que sovint es coneixen poc o es buiden de significat. Precisament l'experiència de la cursa ha de mostrar des de la vivència allò sovint tant inefable que significa accessibilitat, vida independent i comunitària, autodeterminació, empoderament, acompanyament, horitzontalitat o el concepte de barrera vers element facilitador.

Us convidem, doncs, a avançar vers aquest repte amb infinites opcions, cadascú des de la seva, compartint una activitat divertida i oberta a tothom. S'hi pot participar en grup, en parella o fins i tot venir-hi sol i afegir-se a alguna colla. Només cal entrar al web www.mifas.cat i apuntar-s'hi de manera gratuïta. Hi haurà música en directe, refrigeri, lavabos adaptats, aparcament per persones amb mobilitat reduïda i un espai fresc i tranquil per descansar. Tot en entorn que persegueix el principi d'accés universal i amb alguna sorpresa per qui vulgui aprofitar el carnestoltes i acabar ben disfressat!